

Besluit

Ons «Ons_kenmerk»

kenmerk:

Zaaknummer: 10.0446.52

Datum:

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt als bedoeld in artikel 12f van de Gaswet.

1 Inleiding

1. Bij brief van 17 februari 2010 (kenmerk N 2010-336) heeft Netbeheer Nederland namens de gezamenlijke netbeheerders (hierna: de gezamenlijke netbeheerders) aan de Autoriteit Consument en Markt¹ (hierna: ACM) een voorstel voor wijziging van de voorwaarden als bedoeld in artikel 12b, eerste lid, van de Gaswet (hierna: het voorstel) gezonden.
2. Het voorstel behandelt twee onderdelen:
 - a. de specificaties van gas dat het landelijk gastransportnet wordt ingevoed of aan het landelijk net wordt onttrokken (entry- en exitspecificaties), onder meer te vinden in artikelen 3.3.1 en 3.3.2 van de Invoedvoorwaarden Gas – LNB en artikelen 3.3.1 en 3.3.2 van de Aansluitvoorwaarden Gas - LNB;
 - b. de technische eisen aan installaties die dat gas invoeden en overige bepalingen anders dan gasspecificaties, die een rol spelen bij het invoeden, te vinden in de overige artikelen van het voorstel.
3. De gezamenlijke netbeheerders stellen dat de aanleiding voor het voorstel is gelegen in de beslissing op bezwaar van ACM d.d. 9 september 2008. In dit besluit heeft ACM de gezamenlijke netbeheerders opdracht gegeven tot het opstellen van (onder andere) technische voorwaarden voor invoeders, het opstellen van kwaliteitsspecificaties voor entrypunten en het wijzigen van de kwaliteitsspecificaties voor exitpunten. De gezamenlijke netbeheerders geven aan dat de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, Gasunie Transport Services B.V. (hierna GTS), beroep heeft aangetekend tegen dit besluit van ACM. Desondanks hebben de gezamenlijke netbeheerders alvast een voorstel voor technische voorwaarden voor invoeders (hierna: invoedvoorwaarden) en kwaliteitsspecificaties op exitpunten opgesteld. Indien het beroep van GTS gegrond wordt verklaard, dan dient

¹ Op 1 april 2013 is de Instellingswet Autoriteit Consument en Markt in werking getreden.¹ Vanaf die datum is de Autoriteit Consument en Markt de rechtsopvolger van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (hierna: NMa), de Onafhankelijke Post en Telecommunicatie Autoriteit (hierna: OPTA) en de Consumentenautoriteit (hierna: CA). In dit stuk wordt steeds gesproken over ACM.

Besluit

«Besluit»

onderhavig voorstel als niet verzonden te worden beschouwd, aldus de gezamenlijke netbeheerders.²

4. De gezamenlijke netbeheerders geven aan dat de Invoedvoorwaarden Gas – LNB uit het voorstel zo zijn opgesteld dat zij een nieuw onderdeel zullen vormen van de technische voorwaarden gas. De behandelde onderwerpen, de indeling en de opzet zijn weliswaar gelijkvormig aan die van de Aansluitvoorwaarden Gas – LNB, maar de inhoudelijke verschillen bleken te groot om het hiermee te kunnen combineren. Naast de Aansluitvoorwaarden Gas – LNB vormden de Grid Connection Agreements en de Transmission Service Conditions van GTS, de Meetvoorwaarden Gas – LNB en de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas – RNB leidraad voor de inhoud van de Invoedvoorwaarden Gas – LNB.
5. Naast de Invoedvoorwaarden Gas – LNB worden voorstellen gedaan voor aanpassing van de exitspecificaties in de artikelen 3.3.1 en 3.3.2 van de Aansluitvoorwaarden Gas – LNB en artikel 3.2.1 van de Netkoppelingsvoorwaarden Gas – LNB. Tot slot wordt een aanpassing van artikel 1.1.1 van de Aansluitvoorwaarden Gas – LNB voorgesteld om duidelijk te maken dat deze voorwaarden uitsluitend betrekking hebben op verbruikers die zijn aangesloten op het landelijk gastransportnet.

2 Splitsing codewijzingsvoorstel

6. Het ministerie van Economische Zaken (EZ) heeft voor de kwaliteit van gas een Ministeriële Regeling (MR)³ opgesteld die onder meer bepaalt dat het propaanequivalent in regionale netten maximaal 5 mag zijn. Tijdens het versturen van de eerste wijzigingsopdracht was nog onbekend wanneer deze MR van kracht zou worden. Daarnaast is artikel 11 van de Gaswet voorgesteld door wetsvoorstel 33 493 (wijzigingen samenhangend met het energierapport 2011) per koninklijk besluit op 1 januari 2014 inwerking getreden. Dit artikel bepaalt dat EZ een MR opstelt met daarin entry- en exitspecificaties. Deze MR wordt vanaf 17 december

² Op 8 december 2011 heeft het College van Beroep voor het bedrijfsleven uitspraak gedaan in de genoemde beroepszaak. Alle beroepen van GTS en Netbeheer Nederland zijn afgewezen inclusief het beroep tegen het opstellen van technische voorwaarden voor invoeders. ACM gaat er daarom vanuit dat het codewijzigingsvoorstel als definitief verzonden mag worden beschouwd.

³ Kamerstukken I/II, vergaderjaar 2011/12, 29 023, nr. 121.

Besluit

«Besluit»

2013 onder belanghebbenden geconsulteerd en zal naar verwachting 1 juli 2014 in werking treden.

7. ACM acht het niet opportuun om middels dit besluit entry- en exitspecificaties vast te leggen die in een later stadium door een MR mogelijk anders worden vastgesteld. Tevens is het onnodig om het onderdeel van dit voorstel dat gaat over de technische eisen aan invoedingsinstallaties hierop te laten wachten. Dit besluit gaat daarom alleen over het deel van het voorstel dat gaat over invoedingsinstallaties. Over het deel van het voorstel dat gaat over entry- en exitspecificaties wordt separaat besloten indien de MR van EZ langer op zich laat wachten dan 1 juli 2014.

3 Wettelijk kader

8. De Gaswet bepaalt dat de gezamenlijke netbeheerders bij ACM een voorstel indienen voor de tariefstructuren⁴ en de technische voorwaarden.⁵ Tevens is bepaald dat de gezamenlijke netbeheerders overleg voeren met representatieve organisaties van netgebruikers over voorstellen voor de tariefstructuren en voorwaarden.⁶ In die voorstellen dienen de gezamenlijke netbeheerders aan te geven welke gevolgen zij hebben verbonden aan de zienswijzen die de representatieve organisaties naar voren hebben gebracht.⁷
9. Een voorstel van de gezamenlijke netbeheerders voor de tariefstructuren en voorwaarden dient te worden opgesteld met inachtneming van de in artikel 12 van de Gaswet bedoelde regels en de in artikel 6 van Verordening 715/2009 bedoelde netcodes.⁸
10. ACM stelt de tariefstructuren en voorwaarden vast met inachtneming van het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders, de resultaten van het overleg met representatieve organisaties, en de wettelijke belangen⁹, regels¹⁰ en eisen¹¹.

⁴ Artikel 12a van de Gaswet.

⁵ Artikel 12b van de Gaswet.

⁶ Artikel 12d, eerste lid van de Gaswet.

⁷ Artikel 12d, tweede lid van de Gaswet.

⁸ Artikel 12a, aanhef, van de Gaswet.

⁹ Artikel 12f, eerste lid, onderdeel b, c, d, e en f, van de Gaswet.

¹⁰ Artikel 12f, eerste lid, onderdelen g, h en i, van de Gaswet.

¹¹ Artikel 12f, tweede lid, van de Gaswet.

Besluit

«Besluit»

11. Indien een voorstel als bedoeld in artikel 12a of 12b van de Gaswet in strijd is met bovenbedoelde belangen, regels of eisen, draagt ACM de gezamenlijke netbeheerders op het voorstel zodanig te wijzigen dat de strijdigheid wordt opgeheven.¹²
12. ACM heeft de uniforme openbare voorbereidingsprocedure zoals bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard op de totstandkoming van dit besluit. Als onderdeel van deze voorbereidingsprocedure heeft ACM op 16 oktober 2013 het ontwerpbesluit ter inzage gelegd. Hiervan is kennis gegeven in de Staatscourant.¹³ Op dit ontwerpbesluit konden belanghebbenden binnen een termijn van zes weken een zienswijze naar voren brengen.
13. Belanghebbenden kunnen tegen het besluit in beroep gaan wanneer zij op het ontwerp van het besluit een zienswijze naar voren hebben gebracht.¹⁴

4 Procedure

14. Op 27 november 2009 en 7 januari 2010 hebben de gezamenlijke netbeheerders het voorstel besproken met representatieve organisaties op de gasmarkt tijdens een vergadering van het Gebruikersplatform Elektriciteits- en Gastransportnetten (hierna: het GEN).
15. Op 18 februari 2010 heeft ACM het voorstel ontvangen van de gezamenlijke netbeheerders.
16. Het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders heeft vanaf 11 maart 2010 tot en met 22 april 2010 ter inzage gelegen ten kantore van ACM. Van de terinzagelegging is kennis gegeven in de Staatscourant van 11 maart 2010 (Staatscourant 2010, nr. 3796) en op internetpagina van ACM. ACM heeft op basis van deze voorbereidingsprocedure schriftelijke zienswijzen ontvangen van de Nederlandse Olie en Gas Exploratie en Productie Associatie (hierna: NOGEPA), de K13 Den Helder Group, Noordgastransport B.V., Nogat B.V., GasTerra B.V. (hierna: GasTerra), de Nederlandse Vereniging voor Marktwerking in Energie (hierna: VME), LTO Noord Glaskracht, Cogen Nederland (hierna: Cogen), Total Raffinaderij Nederland N.V. (hierna: Total) en van de Vereniging voor Energie, Milieu en Water (hierna: VEMW).

¹² Artikel 12f, derde lid van de Gaswet.

¹³ Staatscourant 2013, nr. 29203.

¹⁴ Zie artikel 6:13 van de Awb.

Besluit

«Besluit»

5/31

17. Op 28 april 2010 heeft een hoorzitting plaatsgevonden ten kantore van ACM. Tijdens deze hoorzitting is de gelegenheid geboden aan de gezamenlijke netbeheerders om het voorstel toe te lichten en aan de representatieve organisaties en overige belanghebbenden en aanwezigen om hun mondelinge zienswijze ten aanzien van het voorstel te geven. De gezamenlijke netbeheerders, NOGEPA (mede namens K13 Den Helder Group, Noordgastransport B.V. en Nogat B.V.), GasTerra en VEMW hebben van deze gelegenheid gebruik gemaakt. Als toehoorder waren voorts aanwezig vertegenwoordigers van VME, de Vereniging FME-CWM, Energie-Nederland en EZ.
18. Bij brief van 21 februari 2011, kenmerk 103620/16, heeft ACM aan de gezamenlijke netbeheerders medegedeeld dat de besluitvorming op het voorstel wordt uitgesteld totdat de in randnummer 6 als eerste genoemde MR zal worden gepubliceerd. In de in dit randnummer genoemde tweede MR zullen vervolgens nadere regels worden gesteld ten aanzien van de entry- en exitkwaliteitsspecificaties.
19. Op 26 april 2013 heeft ACM de gezamenlijke netbeheerders op grond van het bepaalde in artikel 12f, derde lid, van de Gaswet opdracht gegeven tot wijziging van het voorstel van 17 februari 2010.
20. Op 21 mei 2013 heeft ACM als reactie op haar wijzigingsopdracht een gewijzigd voorstel ontvangen van de gezamenlijke netbeheerders.
21. Op 17 juli 2013 heeft ACM wederom een wijzigingsopdracht gegeven om de wijziging van de Gaswet per 1 april 2011 te verwerken.¹⁵
22. Op 13 augustus 2013 heeft ACM een gewijzigd voorstel ontvangen van de gezamenlijke netbeheerders waarin zij tevens anticiperen op het in het volgende randnummer genoemde wetsvoorstel.
23. Op 1 januari 2014 zijn onderdelen van het wetsvoorstel 33493 "Wijziging van de Elektriciteitswet 1998, de Gaswet en de Warmtewet (wijzigingen samenhangend met het energierapport 2011)" in werking getreden.¹⁶ Het gaat dan met name om artikel 10a eerste lid, onderdeel d, van de Gaswet waarmee het in werking hebben en onderhouden van

¹⁵ Staatsblad 2010, 810 en Staatsblad 2011, 11.

¹⁶ Staatsblad 2013, 574.

Besluit

«Besluit»

aansluitingen op het landelijk gastransportnet die voor 1 april 2011 in gebruik zijn genomen een wettelijke taak van de landelijk netbeheerder wordt. Door de gezamenlijke netbeheerders is deze wijziging verwerkt in het gewijzigde voorstel in reactie op de wijzigingsopdracht van 17 juli 2013.

5 Wijzigingsopdracht van 26 april 2013

24. Ter volledigheid vat ACM hieronder de belangrijkste onderdelen en standpunten uit de eerste wijzigingsopdracht samen. De volledige wijzigingsopdracht en de standpunten van partijen zijn te vinden op www.acm.nl. Aan de wijzigingsopdracht is volledig gehoor gegeven door de gezamenlijke netbeheerders.

Begrip 'invoedingsinstallatiebeheerder'

25. NOGEPA is van mening dat het door de gezamenlijke netbeheerders geïntroduceerde begrip 'invoedingsinstallatiebeheerder' het door ACM in haar beslissing op bezwaar d.d. 9 september 2008 geschetste kader te buiten gaat en bovendien de realiteit miskent. NOGEPA wijst er op dat ACM in voornoemde beslissing specifiek heeft aangegeven dat producenten, gasopslaginstallaties en LNG-installaties in ieder geval aan te merken zijn als invoeders en dat voor deze invoeders invoedvoorwaarden opgesteld dienen te worden. NOGEPA constateert vervolgens dat het nieuwe begrip 'invoedingsinstallatiebeheerder' geen van de door ACM genoemde partijen adresseert, immers de Begrippenlijst Gas adresseert in het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders enkel de beheerder van een (bio)gasproductienet, het gasopslagbedrijf en het LNG-bedrijf. NOGEPA geeft aan dat deze partijen 'slechts' transporteurs zijn van gas en geen invloed kunnen uitoefenen op de kwaliteit en, in een aantal gevallen, de druk van het gas, nu dit aan de producent-invoeder is.

26. Met betrekking tot de zienswijze van NOGEPA merkt ACM op dat zij inderdaad in voornoemde beslissing specifiek heeft aangegeven dat producenten, gasopslaginstallaties en LNG-installaties in ieder geval aan te merken zijn als invoeders en dat voor deze invoeders invoedvoorwaarden opgesteld dienen te worden. Dit had echter betrekking op partijen die ook een aansluiting hebben met het landelijk gastransportnet. GTS heeft, zoals de gezamenlijke netbeheerders terecht opmerken, op het voedingspunt slechts een rechtstreekse relatie met de aangeslotene. Daar waar de aangeslotene die gas invoedt in het landelijk gastransportnet niet zelf rechtstreeks invloed kan uitoefenen op de kwaliteit en de druk van het in te voeren gas, zal hij de nodige afspraken moeten maken met de producent van dat gas.

Besluit

«Besluit»

7/31

27. ACM sluit zich aan bij de opmerkingen van LTO Noord Glaskracht en VEMW over het begrip invoedingsinstallatiebeheerder over het introduceren van een apart begrippenkader voor het invoeden in regionale gastransportnetten. ACM ziet geen dwingende reden om ten aanzien van het invoeden in het landelijk gastransportnet een apart begrippenkader te hanteren ten opzichte van het invoeden in regionale gastransportnetten. ACM is van oordeel dat de voorgestelde Invoedvoorwaarden Gas – LNB in strijd zijn met het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, als bedoeld in artikel 12f, eerste lid, onderdeel e, van de Gaswet. Bij een goede dienstverlening horen immers codes zonder onnodige en overbodige begrippen.

28. De gezamenlijke netbeheerders hebben het voorstel aangepast door het begrip 'invoedingsinstallatiebeheerder' te schrappen en in plaats daarvan de reeds bestaande begrippen 'aangeslotene' en 'invoeder' te hanteren, alsmede het begrip 'invoeder' zodanig te wijzigen dat dit begrip tevens de aangeslotene omvat die gas invoedt in het landelijk gastransportnet.

Reikwijdte van de invoedvoorwaarden

29. ACM deelt deels het standpunt van VEMW en ziet geen noodzaak in de expliciete uitsluiting van in het buitenland gelegen gasopslaginstallaties, die zijn aangesloten op het landelijk gastransportnet. Grensstations worden wel terecht uitgesloten, omdat dit systeemverbindingen zijn tussen twee hogedruk gastransportnetten. Zonder een geldige noodzaak is de expliciete uitsluiting van bovengenoemde gasopslaginstallaties een vorm van discriminatie. De initieel voorgestelde invoedvoorwaarden zijn daarmee in strijd met de Verordening 715/2009 artikel 1a en daarmee ook in strijd met artikel 12f, eerste lid, onderdeel h, van de Gaswet, dat naar deze Verordening verwijst. ACM heeft de gezamenlijke netbeheerders opgedragen om het voorstel op dit onderdeel te wijzigen.

30. De gezamenlijke netbeheerders hebben het voorstel aangepast door in het buitenland gelegen gasopslaginstallaties, die zijn aangesloten op het landelijk gastransportnet, niet meer uit te sluiten. In artikel 1.1.1 van Invoedvoorwaarden Gas – LNB zijn nu slechts verbindingen tussen hoge druk gastransportnetten uitgesloten.

1.1.1 "De Invoedvoorwaarden Gas – LNB zijn van toepassing op **aansluitingen** waardoor **gas** wordt ingevoerd door een **invoeder** op het **landelijk gastransportnet**, met uitzondering van verbindingen tussen hoge druk **gastransportnetten**."

Besluit

«Besluit»

Gasdruk

31. ACM deelt het standpunt van NOGEPa, VEMW en GasTerra en is van oordeel dat de druk van het in te voeden gas onderwerp van overleg dient te zijn tussen de invoeder en de netbeheerder van het landelijk gastransportnet. De voorgestelde artikelen 3.2.1 en 3.2.2 van de Invoedvoorwaarden Gas – LNB acht ACM in dit opzicht in strijd met het belang van de bevordering van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders als bedoeld in artikel 12f, eerste lid, onderdeel e, van de Gaswet.
32. De gezamenlijke netbeheerders hebben het voorstel aangepast door in het voorgestelde artikel 3.2.1 op te nemen dat de druk van het in te voeden gas onderwerp van overleg dient te zijn tussen de invoeder en de netbeheerder van het landelijk gastransportnet.
33. Ten aanzien van de instelling van de flow is ACM met GasTerra van oordeel dat dit primair aan de gezamenlijke programmaverantwoordelijken is daar deze partijen immers met de netbeheerder van het landelijk gastransportnet contractueel zijn overeengekomen een bepaalde hoeveelheid gas per tijdseenheid te transporteren. Tegen deze overeenkomsten ingaan is in strijd met het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, als bedoeld in artikel 12f, eerste lid, onderdeel e, van de Gaswet. ACM acht de tweede volzin van artikel 2.9.1 van de Invoedvoorwaarden Gas – LNB daarom op dit punt strijdig met artikel 12f van de Gaswet.
34. De gezamenlijke netbeheerders hebben het voorstel aangepast door de tweede volzin van artikel 2.9.1 van de Invoedvoorwaarden Gas – LNB te schrappen.

Veiligheidsaspecten

35. NOGEPa acht de redactie van artikel 2.9.4 van de Invoedvoorwaarden Gas – LNB in strijd met het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders. NOGEPa stelt zich op het standpunt dat de netbeheerder van het landelijk gastransportnet de reden van de afsluiting dient te vermelden en dat uitsluitend de aansluiting zou dienen te worden afgesloten die direct invloed heeft op de veiligheid en/of de betrouwbare werking van het landelijk gastransportnet. ACM kan zich op dit punt vinden in de opmerking van NOGEPa en heeft de gezamenlijke netbeheerders opdracht gegeven deze strijdigheid met het in artikel 12f, eerste lid, onderdeel e, van de Gaswet genoemde belang op te heffen.
36. De gezamenlijke netbeheerders hebben het voorstel aangepast door artikel 2.9.4 als volgt weer te geven.

Besluit

«Besluit»

2.9.4 Indien de veiligheid en/of de betrouwbare werking van het **landelijk gastransportnet** in gevaar wordt gebracht, heeft de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** uit voorzorg het recht op het onmiddellijk afsluiten van de **aansluiting** die het gevaar veroorzaakt. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** stelt de **invoeder** daarvan onmiddellijk, en zo mogelijk voorafgaand, op de hoogte. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** informeert de **invoeder** over de reden van de afsluiting.

Metten en regelen

37. In artikel 4.4 van de Invoedvoorwaarden Gas – LNB hebben de gezamenlijke netbeheerders voorgesteld dat de invoedingsinstallatiebeheerder en de netbeheerder van het landelijk gastransportnet een meethandboek zullen opstellen waarin onder meer de methoden en criteria om de kwaliteit van de metingen te waarborgen worden vastgelegd. NOGEPa stelt voor om in dit artikel op te nemen dat partijen in overleg bepalen 'of en zo ja, wanneer' relevante (internationale) standaarden in de meet- en regelinrichting worden toegepast. Voorts is NOGEPa van oordeel dat bepaalde voorwaarden, zoals nauwkeurigheid en maximale storingsduur, geen nadere specificatie behoeven in de technische voorwaarden gas aangezien die voorwaarden reeds zijn overeengekomen in de standaarden. Handhaving van de voorgestelde voorwaarden leidt er toe dat bestaande meetinstallaties moeten worden aangepast. Dit gaat gepaard met kosten, terwijl de netbeheerder van het landelijk gastransportnet niet heeft aangetoond dat er enige noodzaak bestaat voor het stellen van deze voorwaarden.

38. ACM is het eens met het standpunt van NOGEPa dat standaarden slechts in de meet –en regelinrichting moeten worden toegepast als dit vanuit technisch oogpunt noodzakelijk is. Het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders is op dit punt in strijd met het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers en het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders als bedoeld in artikel 12f, eerste lid, onderdelen d en e, van de Gaswet. ACM draagt de gezamenlijke netbeheerders op om artikel 4.4. van de Invoedingsvoorwaarden zodanig te wijzigen, dat onnodige, inefficiënte en onredelijke aanpassingen aan de meet- en regelinrichting niet worden opgelegd.

39. De gezamenlijke netbeheerders hebben het voorstel aangepast door de volgende zin aan artikel 4.4 toe te voegen.

“Bij het verschijnen van een nieuwe versie van een standaard zullen de **invoeder** en de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** in overleg bepalen of, en zo ja wanneer deze in de **meet- en regelinrichting** zal worden toegepast.”

Besluit
«Besluit»

10/31

6 Wijzigingsopdracht van 17 juli 2013

40. In deze wijzigingsopdracht geeft ACM aan dat de gezamenlijke netbeheerders de Gaswetswijziging van 1 april 2011 dienen te verwerken, waar in artikel 10, zesde lid, onderdeel b, van de Gaswet voor netbeheerders de wettelijke taak is vastgelegd om een ieder die verzoekt om een aansluitpunt ten behoeve van een aansluiting die een doorlaatwaarde heeft groter dan 40 m³(n)/uur te voorzien van een aansluitpunt. Het aanleggen van het resterende deel van de aansluiting is hiermee expliciet onderdeel geworden van het vrije domein. De gezamenlijke netbeheerders hebben gehoor gegeven aan de wijzigingsopdracht.
41. De gezamenlijke netbeheerders hebben tevens op eigen initiatief wetsvoorstel 33493 verwerkt in het gewijzigde voorstel. Dit wetsvoorstel is inmiddels per koninklijk besluit van 18 december 2013 in werking getreden. Het wetsvoorstel 33493 wijzigt artikel 10a, eerste lid, onderdeel d, van de Gaswet waarmee het in werking hebben en onderhouden van aansluitingen op het landelijk gastransportnet die voor 1 april 2011 in gebruik zijn genomen een wettelijke taak van de landelijk netbeheerder wordt.
42. De gezamenlijke netbeheerders hebben verschillende artikelen van het voorstel aangepast door onderscheid te maken tussen het aansluitpunt en de aansluiting. Een aansluiting is één of meer verbindingen tussen een gastransportnet en de installatie van een afnemer. Het aansluitpunt is het deel van de aansluiting vanaf het gastransportnet tot en met de eerste afsluiter. Dit betekent concreet dat na 1 april 2011 voor doorlaatwaardes groter dan 40 m³/uur louter aansluitpunten worden aangelegd en geen complete aansluitingen. In het voorstel wordt dit duidelijk gemaakt door bij onderdeel 3.1 dat gaat over de aanleg, te spreken over aansluitpunt in plaats van aansluiting.
43. ACM ziet geen strijdigheid van het voorgestelde met artikel 12f van de Gaswet.

7 Beoordeling van het voorstel

7.1 Inpassing van het voorstel in de bestaande technische voorwaarden gas

Besluit

«Besluit»

44. De gezamenlijke netbeheerders hebben in de toelichting bij het voorstel aangegeven dat de in het voorstel behandelde onderwerpen weliswaar gelijkvormig zijn aan de bestaande Aansluitvoorwaarden Gas – LNB, maar dat de inhoudelijke verschillen te groot bleken om het hiermee te kunnen combineren.
45. VEMW merkt in haar zienswijze op dat deze opmerking van de gezamenlijke netbeheerders in het geheel niet wordt onderbouwd. VEMW wijst er op dat zij van oordeel is dat invoeders, gelijk verbruikers, beschikken over een aansluiting op het landelijk gastransportnet en dat de voorwaarden voor zowel invoeders als verbruikers dan ook, vanuit een oogpunt van gelijke behandeling, zoveel mogelijk aan elkaar gelijk dienen te zijn. Indien er afwijkende of aanvullende afspraken moeten worden vastgelegd, dienen deze als aanvullende voorwaarden voor invoeders in de Aansluitvoorwaarden Gas – LNB te worden opgenomen. Een dergelijke systematiek is ook gevolgd bij de regeling voor invoeders in de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas – RNB. LTO Noord Glaskracht pleit er in zijn zienswijze voor om de invoedvoorwaarden voor alle gasnetten in Nederland te integreren.
46. De verdeling van onderwerpen over de verschillende technische codes is een technische kwestie die in casu geen juridische gevolgen heeft. ACM ziet daarom niet in hoe dit kan leiden tot de door VEMW gevreesde ongelijke behandeling. ACM ziet daarom ook geen strijdigheid met artikel 12f van de Gaswet.

7.2 Opname van invoedvoorwaarden in de technische voorwaarden gas

47. NOGEPa merkt in haar zienswijze op dat de technische en operationele afspraken voor de huidige aansluitingen voor de invoeding door haar leden op het landelijk gastransportnet in goed overleg tot stand zijn gekomen. Deze afspraken vormen maatwerk omdat de technische specificaties en de omvang van deze aansluitingen zowel onderling als ten opzichte van de standaard zeer afwijkend zijn. NOGEPa is van mening dat de bestaande afspraken tussen invoeders en de netbeheerder van het landelijk gastransportnet tot op heden steeds toereikend zijn geweest en een optimale marktsituatie vormen. Door de voorgestelde invoedvoorwaarden in de technische voorwaarden op te nemen wordt deze optimale situatie verstoord. De zeer afwijkende aansluitingen van de invoeders lenen zich niet voor regulering door middel van uniforme invoedvoorwaarden. Het vastleggen van uniforme invoedvoorwaarden leidt tot grote onzekerheid bij haar leden, aldus NOGEPa. Die onzekerheden schaden volgens NOGEPa uiteindelijk het belang van de

Besluit

«Besluit»

voorzieningszekerheid alsmede het doelmatig gebruik van het landelijk gastransportnet en het bevorderen van het doelmatig handelen van netgebruikers.

48. GasTerra merkt in haar zienswijze daarentegen op dat het opstellen van invoedvoorwaarden door de gezamenlijke netbeheerders – gegeven de opvatting van ACM dat ‘invoedingen’ ook ‘aansluitingen’ zijn – begrijpelijk en hanteerbaar is, mits daarbij voldoende aandacht wordt besteed aan het handhaven van flexibiliteit in de regelgeving en aan de wederzijdse belangen. In praktische zin zou dat naar de mening van GasTerra vorm moeten krijgen door het vastleggen van de hoofdzaken in de invoedvoorwaarden en het regelen van de meer specifieke en afwijkende zaken in bilaterale aansluitovereenkomsten (‘grid connection agreements’).
49. VEMW ten slotte is blijkens haar zienswijze van oordeel dat het primaire doel van de regulering is het waarborgen van een niet-discriminerende toegang tot het gasnet voor zowel invoeders als gasverbruikers. VEMW stelt vast dat de gezamenlijke netbeheerders aan dit uitgangspunt voorbij lijken te zijn gegaan, blijkens het gehanteerde uitgangspunt van zelfregulering door GTS en invoeders. Ook om een andere reden acht VEMW dit uitgangspunt van zelfregulering onjuist: niet alle partijen die gas invoeden zijn immers partijen die beroepsmatig een brede ervaring hebben met gas en gasbehandelingsinstallaties. Gedacht kan worden aan partijen die biogasinstallaties bouwen en exploiteren. Omwille van deze op gasgebied minder ervaren partijen dient in de technische voorwaarden gas een uitputtende regeling van de voorwaarden voor invoeding te worden opgenomen, aldus VEMW.
50. Ten aanzien van deze zienswijzen merkt ACM op dat een invoeder, gezien het wettelijk kader van de Gaswet, is aan te merken als een afnemer in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel o, van de Gaswet. De invoeder is immers een persoon met een aansluiting op een gastransportnet. ACM wijst in dit verband op haar overwegingen in de eerder aangehaalde beslissing op bezwaar van 9 september 2008.¹⁷ Gegeven het feit dat artikel 12b, eerste lid, van de Gaswet voorschrijft dat de voorwaarden mede betrekking dienen te hebben op de wijze waarop netbeheerders en netgebruikers zich jegens elkaar gedragen ten aanzien van het in werking hebben van de gastransportnetten, het voorzien van een aansluiting op het net en het uitvoeren van transport van gas over het gastransportnet,

¹⁷ Dit standpunt is recent nog eens bevestigd door de minister van Economische Zaken, zie Kamerstukken I, 2009/10, 31 904, D, p. 25.

Besluit

«Besluit»

dienen de voorwaarden ook regels te bevatten ten aanzien van de invoeding van gassen op het landelijk gastransportnet.

51. Wat betreft de zienswijze van Gasterra merkt ACM op dat de invoedvoorwaarden het gebruik van additionele bilaterale afspraken zoals “grid connection agreements” niet uitsluit.
52. Met VEMW is ACM daarnaast van oordeel dat de voorwaarden een zo uitputtend mogelijk karakter dienen te hebben. ACM wijst in dit verband op de uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven van 4 september 2002.¹⁸ ACM is ook niet overtuigd van de juistheid van de stelling van NOGEPA dat de zeer afwijkende aansluitingen van de invoeders zich niet lenen voor regulering door middel van uniforme invoedvoorwaarden. Daar waar een uniforme en generieke regeling van de toepasselijke onderwerpen toch niet goed mogelijk is en er behoefte is aan flexibele afspraken op maat, is er ruimte om aanvullende afspraken in bilaterale overeenkomsten vast te leggen.
53. De conclusie is derhalve dat de gezamenlijke netbeheerders terecht hebben voorgesteld om de voorwaarden voor invoeding van gas op het landelijk gastransportnet in de technische voorwaarden gas op te nemen. Daarbij kan ACM zich in beginsel vinden in het door de gezamenlijke netbeheerders verwoorde uitgangspunt dat bestaande afspraken en werkwijzen worden voortgezet en dat de invoedvoorwaarden geen inhoudelijke wijzigingen bevatten ten opzichte van de huidige praktijk. Wel benadrukt ACM dat de thans vast te stellen voorwaarden uiteraard in overeenstemming dienen te zijn met het wettelijk kader van de Gaswet en daarvan afgeleide wet- en regelgeving.

7.3 Veiligheidsaspecten

54. NOGEPA merkt op dat artikel 2.1 van de Invoedvoorwaarden Gas – LNB bepaalt dat de invoedingsinstallatiebeheerder (na de eerste wijzigingsopdracht: invoeder) er voor dient te zorgen dat de invoedingsinstallatie voldoet en blijft voldoen aan de krachtens de wet- en regelgeving gestelde voorwaarden op het gebied van veiligheid. Voorts merkt NOGEPA op dat de artikelen 2.2 en 2.5 van de Invoedvoorwaarden Gas – LNB bepalen dat bij twijfel, de invoedingsinstallatiebeheerder zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval binnen vierentwintig uur, op verzoek en naar genoegen van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet moet kunnen aantonen dat haar invoedingsinstallatie voldoet aan de geldende wet- en

¹⁸ LJN: AE8312.

Besluit

«Besluit»

14/31

regelgeving op het gebied van veiligheid. NOGEPA maakt bezwaar tegen deze bepalingen daar de invoedingsinstallatiebeheerder immers de zorgplicht heeft om de eigen installaties veilig en doelmatig te bedienen en deze bepalingen ten onrechte suggereren dat de netbeheerder van het landelijk gastransportnet toezichtsbevoegdheden heeft met betrekking tot het veilig functioneren van de invoedingsinstallatie. Daarnaast is NOGEPA van mening dat in de artikelen 2.1, 2.2, 2.3 en 2.5 van de Invoedvoorwaarden Gas – LNB dient te worden opgenomen dat ook de netbeheerder van het landelijk gastransportnet en zijn installaties voldoen aan de geldende wet- en regelgeving.

55. ACM constateert dat met betrekking tot de gasinstallatie en de aansluiting aan de exitzijde van het landelijk gastransportnet soortgelijke bepalingen als hier aan de orde zijn opgenomen in de artikelen 2.10.2 en 2.10.4 van de Aansluitvoorwaarden Gas – LNB. De voorgestelde artikelen in de Invoedvoorwaarden Gas – LNB appelleren aan de door NOGEPA geïdentificeerde zorgplicht maar beogen naar het oordeel van ACM geen invulling te geven aan een (inderdaad niet bestaande) toezichtsbevoegdheid van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet. Wel wijst ACM er op dat de netbeheerder van het landelijk gastransportnet de wettelijke taak heeft om het door hem beheerde gastransportnet in werking te hebben, te onderhouden en te ontwikkelen op een wijze die de veiligheid, doelmatigheid en betrouwbaarheid van dat gastransportnet en van het transport van gas waarborgt en in dat licht dienen de door NOGEPA aangehaalde artikelen te worden gezien en geïnterpreteerd. ACM acht de artikelen 2.1, 2.2, 2.3 en 2.5 van de Invoedvoorwaarden Gas niet in strijd met de in artikel 12f, eerste lid, van de Gaswet bedoelde belangen, regels en eisen.
56. NOGEPA merkt voorts op dat de in de voorgestelde artikelen 2.6 tot en met 2.8 van de Invoedvoorwaarden Gas – LNB beschreven procedure in strijd is met het belang van het betrouwbaar functioneren van de gasvoorziening en een goede kwaliteit van dienstverlening van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet.
57. ACM stelt vast dat soortgelijke bepalingen zijn opgenomen in artikel 2.10.5 van de Aansluitvoorwaarden Gas – LNB. ACM heeft deze bepalingen niet in strijd geacht met de door NOGEPA aangehaalde belangen en is van oordeel dat dit ook niet het geval is indien de bepalingen van toepassing worden verklaard op de invoeding van gassen in het landelijk gastransportnet. Uiteindelijk moet er voor de netbeheerder van het landelijk gastransportnet wel een middel zijn om de veiligheid van het net en haar afnemers te garanderen. Indien de invoeder niet aan de veiligheidsvoorschriften voldoet, lijkt ACM afsluiting een redelijk middel. Overigens krijgt de invoeder volgens artikel 2.5 van de Invoedvoorwaarden Gas – LNB 24 uur

Besluit

«Besluit»

voor de afsluiting de tijd om alsnog aan de veiligheidseisen te voldoen. ACM acht de artikelen 2.6 tot en met 2.8 van de Invoedvoorwaarden Gas – LNB kortom niet in strijd met de in artikel 12f, eerste lid, van de Gaswet bedoelde belangen, regels en eisen.

7.4 Meten en regelen

58. Aangaande artikel 4.5 van de Invoedvoorwaarden Gas – LNB is NOGEPA van oordeel dat bepaalde voorwaarden, zoals nauwkeurigheid en maximale storingsduur, geen nadere specificatie behoeven in de technische voorwaarden gas aangezien die voorwaarden reeds zijn overeengekomen in de standaarden. Handhaving van de voorgestelde voorwaarden leidt er toe dat bestaande meetinstallaties moeten worden aangepast, hetgeen gepaard gaat met kosten, terwijl de netbeheerder van het landelijk gastransportnet niet heeft aangetoond dat enige noodzaak bestaat voor het stellen van deze voorwaarden.
59. Ten aanzien van de zienswijze van NOGEPA merkt ACM op dat de technische voorwaarden gas zo uitputtend mogelijk moeten zijn. ACM kan zich derhalve niet vinden in de zienswijze van NOGEPA dat bepaalde voorwaarden, zoals nauwkeurigheid en maximale storingsduur, geen nadere specificatie behoeven in de technische voorwaarden gas aangezien die voorwaarden reeds zijn overeengekomen in de standaarden. ACM acht het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders op dit punt niet in strijd met de belangen, regels en eisen als bedoeld in artikel 12f, eerste en tweede lid, van de Gaswet.
60. GasTerra is van mening dat het meethandboek onderdeel moet uitmaken van de aansluitovereenkomst, bijvoorbeeld als bijlage. Deze dient ter inzage en beschikbaar te zijn voor de lokaal actieve shippers (upstream en downstream). GasTerra is voorts van mening dat er een aparte paragraaf moet komen over de uitvoering van het meet- en allocatieproces, zowel voor de near-real time processen ten behoeve van de balancering van het landelijk gastransportnet door de programmaverantwoordelijken als voor de off-line comptabele processen ten behoeve van de afhandeling van de handelscontracten, inclusief de 'settlement'. GasTerra is ten slotte van mening dat in paragraaf 2 van de Invoedvoorwaarden Gas – LNB bepaald moet worden dat de invoedingsinstallatie voorzien moet zijn van een comptabele meetinrichting die aan te stellen eisen moet voldoen.
61. Ten aanzien van de eerste zienswijze op dit punt van GasTerra merkt ACM op dat het voor de hand ligt dat het door de invoeder en de netbeheerder van het landelijk gastransportnet op te stellen meethandboek onderdeel zal uitmaken van de tussen die partijen te sluiten

Besluit

«Besluit»

aansluitovereenkomst. ACM acht het echter niet per se noodzakelijk dat dit wordt voorgeschreven in de technische voorwaarden gas, zie randnummer 63. Voor wat betreft de tweede zienswijze merkt ACM op dat dit al geregeld is met de invoering van het nieuwe balanceringsregime – te weten in artikel 4.1.2 van de Transportvoorwaarden Gas -LNB – waarbij programmaverantwoordelijken worden voorzien van near-real-time informatie over hun onbalanspositie en de positie van het gassysteem. Daarnaast worden de off-line comptabele processen geregeld in de Allocatievoorwaarden Gas. Ten aanzien van de derde zienswijze van GasTerra merkt ACM op dat in artikel 4.4 van de Invoedingsvoorwaarden Gas – LNB al is geregeld dat het comptabele meetsysteem van de invoedingsinstallatie aan bepaalde eisen moet voldoen. De conclusie is dat ACM het voorstel op deze onderdelen niet in strijd acht met de belangen, regels en eisen van artikel 12f, eerste en tweede lid van de Gaswet.

62. VEMW wijst er op dat uit de artikelen 17, tweede lid, en 18 van de Regeling tariefstructuren en voorwaarden gas volgt dat de in het meethandboek te regelen onderwerpen een uitwerking moeten krijgen in de technische voorwaarden gas zelf, dat wil zeggen de invoedvoorwaarden.
63. Wat betreft de zienswijze van VEMW wijst ACM er op dat de in het meethandboek te regelen onderwerpen deels een uitwerking hebben gekregen in artikelen 4.5 tot en met 4.11, maar dat gezien de gedetailleerdheid van die onderwerpen en het feit dat het meethandboek regelmatig wordt bijgewerkt, het volledig opnemen van de onderwerpen uit het meethandboek in de technische voorwaarden gas praktisch niet mogelijk is, nog afgezien van het feit dat het meethandboek ook bilaterale afspraken kan bevatten die per invoedingsinstallatiebeheerder verschillen. De conclusie is dat ACM het voorstel op dit onderdeel niet in strijd acht met de belangen, regels en eisen van artikel 12f, eerste en tweede lid van de Gaswet.

7.5 Artikelsgewijze opmerkingen

Artikel 1.2.1 Invoedvoorwaarden Gas – LNB

64. Dit artikel bepaalt dat de netbeheerder van het landelijk gastransportnet alleen toestaat dat gas wordt ingevoerd indien aan die invoeding ten minste één transportovereenkomst ten grondslag ligt. NOGEPA merkt in haar zienswijze op dat dit artikel miskent dat de producent-invoeder geen partij is bij de transportovereenkomst en derhalve geen invloed kan

Besluit

«Besluit»

uitoefenen op deze overeenkomst. Bovendien geldt dat meerdere producenten en programmaverantwoordelijken op een invoedingspunt actief kunnen zijn.

65. VEMW merkt ten aanzien van dit artikel op dat de strekking ervan lijkt te zijn dat aan de invoeding van gas een toereikende transportovereenkomst ten grondslag ligt, dat wil zeggen een (of meer) transportovereenkomst(en) die een invoeder het recht geeft een bepaalde hoeveelheid gas op de aansluiting in te voeden. De voorgestelde tekst maakt echter niet duidelijk dat de transportovereenkomst het recht moet toekennen de door de invoeder gewenste hoeveelheid gas in te voeden op het landelijk gastransportnet.
66. Blijkens het overleg van het GEN van 27 november 2009 beoogt het nieuwe artikel 1.2.1 van de Invoedvoorwaarden niet meer te regelen dan dat per invoedingspunt ten minste één transportovereenkomst afgesloten moet zijn, zodat het op dat punt ingevoede gas kan worden toegewezen. ACM stelt vast dat een soortgelijk artikel thans is opgenomen in de Aansluitvoorwaarden Gas – LNB, te weten artikel 1.2.1 van die voorwaarden. ACM kan zich vinden in de strekking van dit artikel 1.2.1 van de Invoedvoorwaarden Gas – LNB en de uitleg die de gezamenlijke netbeheerders eraan geven en acht dit artikel niet in strijd met de in artikel 12f, eerste lid, van de Gaswet bedoelde belangen, regels en eisen.

Artikel 2.1 Invoedvoorwaarden Gas – LNB

67. In dit artikel is opgenomen dat de invoedingsinstallatie geen gevaar of hinder mag opleveren voor het landelijk gastransportnet. VEMW is van mening dat een bepaling, inhoudende dat de invoedingsinstallatie ook geen gevaar of hinder mag opleveren voor op het landelijk gastransportnet aangesloten gasnetten of gasinstallaties van derden ontbreekt in de invoedvoorwaarden.
68. ACM constateert dat VEMW deze mening niet nader heeft onderbouwd, maar vermoedt dat VEMW doelt op het effect van de (afwijkende) kwaliteit van het in te voeden gas. Zoals eerder aangegeven zal dit aspect in een separaat besluit worden behandeld en daarom gaat ACM verder niet in op deze zienswijze.

Paragraaf 3.1 Invoedvoorwaarden Gas – LNB

69. GasTerra geeft in haar zienswijze aan dat paragraaf 3.1 te eenzijdig vanuit de visie van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet is geschreven en dat het accent moet liggen op onderling overleg en afstemming. Er zou gerefereerd moeten worden aan het bepaalde in artikel 54a van de Gaswet (aansluitplicht voor kleine velden).

Besluit

«Besluit»

18/31

70. Met betrekking tot de zienswijze van GasTerra merkt ACM op dat paragraaf 3.1 van de Invoedvoorwaarden Gas – LNB voorziet in het sluiten van een overeenkomst – hetgeen wilsovereenstemming veronderstelt –, onderling overleg en wederzijdse inspanningsverplichtingen. ACM kan de visie van GasTerra dat deze paragraaf te eenzijdig is derhalve niet onderschrijven. Voorts acht ACM het niet zinvol om in deze paragraaf een verwijzing op te nemen naar artikel 54a van de Gaswet: de netbeheerder van het landelijk gastransportnet dient de in dit artikel benoemde wettelijke taak uit te voeren, ongeacht de vraag of een en ander in de technische voorwaarden gas is benoemd en uitgewerkt. ACM acht paragraaf 3.1 van de Invoedvoorwaarden Gas – LNB in zoverre niet in strijd met de belangen, regels en eisen als genoemd in artikel 12f, eerste en tweede lid, van de Gaswet.
71. VEMW wijst er op dat uit artikel 6, aanhef en onderdeel a, van de Regeling tariefstructuren en voorwaarden gas volgt dat in de Invoedvoorwaarden Gas – LNB regels moeten worden opgenomen met betrekking tot de technische specificaties waaraan de aansluiting moet voldoen en dat dit artikel in dit opzicht geen (voldoende) uitwerking heeft gekregen in de Invoedvoorwaarden Gas – LNB. Zo zijn beheer en onderhoud van de aansluiting niet, althans niet duidelijk, geregeld. Daarnaast komt onvoldoende naar voren welke taken, rechten en verplichtingen de netbeheerder van het landelijk gastransportnet en een invoeder jegens elkaar hebben met betrekking tot de aansluiting. Voorts brengt genoemd artikel 6 met zich dat in de Invoedvoorwaarden Gas – LNB duidelijke termijnen moeten zijn opgenomen waarbinnen aansluitingen worden gerealiseerd.
72. ACM merkt op dat het voorstel in diverse artikelen aangeeft dat de invoedingsinstallatie moet voldoen aan de krachtens de wet- en regelgeving gestelde voorwaarden. Dit houdt automatisch in dat het beheer en onderhoud zodanig moeten plaatsvinden dat de installatie blijft voldoen aan deze wet- en regelgeving. Bovendien bevatten de Aansluitvoorwaarden Gas – LNB voorwaarden over de aanleg, het onderhoud en beheer van aansluitingen. ACM heeft momenteel een voorstel voor wijziging van deze voorwaarden in behandeling, die deze voorwaarden nog meer uitbreidt.¹⁹ ACM is van mening dat gezien het bovenstaande er duidelijkheid is over de technische specificaties waaraan aan aansluiting moet voldoen. Verder geeft VEMW aan dat onvoldoende naar voren komt welke taken, rechten en verplichtingen de netbeheerder van het landelijk gastransportnet en een invoeder jegens elkaar hebben met betrekking tot de aansluiting. ACM vindt deze zienswijze onvoldoende concreet. De Invoedvoorwaarden Gas – LNB zijn juist bedoeld om hier invulling aan te geven. Wat betreft de duidelijke termijn voor het realiseren van de aansluiting, merkt ACM

¹⁹ Dit betreft het voorstel "Aansluitpunt Gas – LNB", bekend onder projectnummer 12.0278.52

Besluit

«Besluit»

op dat volgens 3.1.2 van de Invoedvoorwaarden Gas – LNB dit in onderling overleg dient plaats te vinden, hetgeen ACM een geschikte werkwijze lijkt gezien de diversiteit van de aansluitingen.

73. ACM acht de voorstellen van de gezamenlijke netbeheerders op dit onderdeel derhalve niet in strijd met de belangen, regels en eisen zoals genoemd in artikel 12f, eerste en tweede lid, van de Gaswet.

Artikel 3.4, 4.1 Invoedvoorwaarden Gas – LNB

74. GasTerra is van mening dat het aanbeveling verdient voor te schrijven dat de te maken afspraken tussen invoedingsinstallatiebeheerder en netbeheerder van het landelijk gastransportnet worden vastgelegd in de aansluitovereenkomst.

75. ACM merkt op dat het hem logisch voorkomt dat de afspraken tussen de aangeslotene en de netbeheerder van het landelijk gastransportnet met betrekking tot de invoeding van gas worden vastgelegd in een aansluitovereenkomst en acht het niet nodig dit voor te schrijven. ACM acht de voorstellen van de gezamenlijke netbeheerders op dit onderdeel derhalve niet in strijd met de belangen, regels en eisen zoals genoemd in artikel 12f, eerste en tweede lid, van de Gaswet.

Artikel 4.9 Invoedvoorwaarden Gas – LNB

76. GasTerra is van mening dat ook de lokaal actieve programmaverantwoordelijken recht hebben op informatie die aan de meting is gerelateerd. ACM merkt op dat dit wordt ondervangen in het nieuwe balanceringsregime dat per 1 april 2011 van start is gegaan.

Artikel 4.10 Invoedvoorwaarden Gas – LNB

77. Dit artikel bepaalt dat de invoeder er voor zal zorgen dat de hoeveelheid in te voeden gas structureel en/of planmatig ligt in het capaciteitsgebied tussen de minimum meetcapaciteit en de maximum meetcapaciteit. GasTerra acht dit onjuist: de invoeder moet niet zorgen voor aanpassing van de gasstroom aan het meetbereik van de meetinrichting, maar het (tijdig) aanpassen van het meetbereik van de meetinrichting aan de door de programmaverantwoordelijken geboekte capaciteiten.

78. ACM constateert dat artikel 4.10 van de Invoedvoorwaarden Gas – LNB er juist in voorziet dat de invoeder en de netbeheerder van het landelijk gastransportnet met elkaar in overleg treden over een eventuele lagere minimum dan wel hogere maximum meetcapaciteit en dat die meetcapaciteit zonodig wordt gewijzigd. Hiermee komt dit artikel tegemoet aan de wens

Besluit
«Besluit»

van Gasterra om het meetbereik aan te passen aan de geboekte capaciteiten. Overigens liggen de afspraken tussen invoeders en programmaverantwoordelijken over het aanpassen van het meetbereik buiten het bereik van de technische codes. ACM acht artikel 4.10 derhalve niet strijdig met de belangen, regels en eisen zoals genoemd in artikel 12f, eerste en tweede lid, van de Gaswet.

Artikel 5.1.7 Invoedvoorwaarden Gas – LNB

79. In artikel 5.1.7 wordt naar de mening van VEMW ten onrechte niet geregeld dat de invoedende partij of de netbeheerder van het landelijk gastransportnet zodanig moeten handelen dat geen hinder of schade wordt veroorzaakt aan op het landelijk net aangesloten gasnetten en gasinstallaties.

80. ACM wijst er op dat in de bepaling die VEMW voorstaat reeds is voorzien door artikel 6.1.8 van de Aansluitvoorwaarden Gas – LNB. Het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders is in dit opzicht derhalve niet in strijd met de belangen, regels en eisen als bedoeld in artikel 12f, eerste en tweede lid, van de Gaswet.

Paragraaf 5.4 Invoedvoorwaarden Gas – LNB

81. GasTerra is van mening dat deze paragraaf moet worden herschreven: een schadevergoedingsregeling dient zich te beperken tot de (wederzijdse) gevolgen van het niet nakomen van de invoedingsvoorwaarden en de aansluitovereenkomsten door de betrokken partijen.

82. Ten aanzien van artikel 5.4.3 wijst VEMW er op dat de in dit artikel opgenomen compensatievergoeding een eenmalige vergoeding per gebeurtenis betreft. Deze vergoeding bevat geen enkele voortdurende prikkel voor de netbeheerder van het landelijk gastransportnet een onderbreking zo spoedig mogelijk te herstellen. Daarmee voldoet dit artikel niet aan het bepaalde in artikel 12, aanhef en onderdeel e, van de Regeling tariefstructuren en voorwaarden gas.

83. Wat betreft de zienswijze van GasTerra merkt ACM op dat wederzijdse gevolgen zich meer lenen voor een civielrechtelijke procedure, waar ook meer aandacht kan worden besteed aan de specifieke gevolgen per afnemer.

84. Voor wat betreft de zienswijze van VEMW merkt ACM op dat in het besluit met kenmerk 103935 middels artikel 7.2.3 van de Aansluitvoorwaarden Gas – LNB een progressieve prikkel is bepaald, waarbij de vergoeding per vier uur toeneemt met 500 euro. ACM ziet

Besluit

«Besluit»

geen reden waarom invoeders een andere vergoeding zouden moeten ontvangen als aangeslotenen en trekt de vergoedingen ambtshalve gelijk. Dit houdt concreet in dat het volgende artikel gewijzigd ten opzichte van het voorstel door ACM wordt vastgesteld:

5.4.3 De in 5.4.1 genoemde financiële compensatie bedraagt voor de **invoeder** € 910,- bij een onderbreking van 4 uur tot 8 uur, vermeerderd met € 500,- voor elke volgende aaneengesloten periode van 4 uur. De uitbetaling dient binnen drie maanden te geschieden.

Paragraaf 5.4 Invoedvoorwaarden Gas – LNB

85. GasTerra geeft in haar zienswijze aan dat in de Transportvoorwaarden Gas – LNB dient te worden opgenomen dat de netbeheerder van het landelijk gastransportnet de programmaverantwoordelijken financieel compenseert indien de netbeheerder niet in staat is de geboekte transportcapaciteit te leveren.

86. Naar de mening van ACM wordt dit al in artikel 4.4.2 van de Transportvoorwaarden Gas - LNB geregeld en ACM kan de zienswijze van GasTerra wat dat betreft niet volgen.

8 Besluit

87. Met inachtneming van het voorgaande stelt ACM de wijziging van de voorwaarden vast overeenkomstig de in de bijlage bij dit besluit opgenomen tekst.

9 Publicatie en inwerkingtreding

88. Van dit besluit wordt mededeling gedaan in de Staatscourant. Voorts zal dit besluit worden gepubliceerd op de website van ACM, www.acm.nl.

89. Dit besluit treedt in werking op de dag na kennisgeving ervan in de Staatscourant.

Den Haag,

Datum:

21/31

Besluit
«Besluit»

Autoriteit Consument en Markt
namens deze,

dr. F.J.H. Don
bestuurslid

CONCEPT

22/31

Besluit «Besluit»

BIJLAGE

Artikel 1

De Invoedvoorwaarden Gas – LNB komen te luiden als volgt:

I Invoedvoorwaarden Gas – LNB

1 ALGEMENE BEPALINGEN

1.1 Werkingssfeer en definities

1.1.1 De Invoedvoorwaarden Gas – LNB zijn van toepassing op **aansluitpunten** en **aansluitingen** waardoor **gas** wordt ingevoerd door een **invoeder** op het **landelijk gastransportnet**, met uitzondering van verbindingen tussen hoge druk **gastransportnetten**. Bepalingen in de Invoedvoorwaarden Gas – LNB betreffende **aansluitingen** hebben uitsluitend betrekking op **aansluitingen** in gebruik genomen voor 1 april 2011 conform artikel 10a lid 1 onder d Gaswet. De Invoedvoorwaarden Gas - LNB bevatten de voorwaarden met betrekking tot de wijze waarop de **invoeder** en de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** de **invoedingsinstallatie** en het **landelijk gastransportnet** technisch en operationeel compatibel laten zijn en blijven, zodanig dat de **invoedingsinstallatie** en het **landelijk gastransportnet** veilig aan elkaar verbonden zijn en blijven, en het **gas** kan worden gemeten en op gecontroleerde wijze in het **landelijk gastransportnet** kan worden ingevoerd. Deze Invoedvoorwaarden Gas - LNB beogen de veiligheid, doelmatigheid en betrouwbaarheid van de **invoedingsinstallatie** en het **landelijk gastransportnet** te waarborgen en het milieu te ontzien.

1.1.2 Begrippen, die in de Gaswet of de Begrippenlijst Gas zijn gedefinieerd, hebben de in de Gaswet of Begrippenlijst Gas gedefinieerde betekenis en zijn in de hierop volgende tekst vetgedrukt.

1.2 Transportovereenkomst

1.2.1 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** staat alleen toe dat **gas** via het **aansluitpunt** of de **aansluiting** ingevoerd wordt indien aan de invoeding ten minste één **transportovereenkomst** ten grondslag ligt, er een overeenkomst is afgesloten zoals bedoeld in 1.3 en een **erkende programmaverantwoordelijke** voor het ingevoede gas de **programmaverantwoordelijkheid** draagt, tenzij het ingevoede gas bestemd is voor de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** ter uitvoering van zijn wettelijke taken.

1.2.2 Indien de in 1.2.1 bedoelde transportovereenkomst op enig moment is beëindigd of opgeschort, zonder dat er aansluitend een nieuwe transportovereenkomst is afgesloten, zal de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** de **invoeder** hierover onmiddellijk informeren.

1.3 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** en de **invoeder** zullen afspraken met betrekking tot de **invoedingsinstallatie** en de invoeding van **gas** vastleggen in een overeenkomst.

2 INVOEDINGSINSTALLATIE

2.1 De **invoeder** dient er voor te zorgen dat de **invoedingsinstallatie** (blijft) voldoe(n)t aan de krachtens de

Besluit «Besluit»

24/31

wet- en regelgeving gestelde voorwaarden op het gebied van veiligheid, opdat de **invoedingsinstallatie** geen gevaar zal opleveren voor het ongestoord functioneren van het **landelijk gastransportnet** noch voor personeel van de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** of van door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** ingeschakelde derden. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** is niet verplicht uit eigen beweging na te gaan of is voldaan aan de voor de **invoedingsinstallatie** geldende wet- en regelgeving.

- 2.2 Alvorens (wederom) een **aansluitpunt** of een **aansluiting** in gebruik wordt gesteld, zal de **invoeder** naar genoegen van de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** dienen aan te tonen dat de **invoedingsinstallatie** voldoet aan de daarvoor geldende wet- en regelgeving op het gebied van veiligheid.
- 2.3 De **invoeder** is verplicht alle gegevens met betrekking tot de bouw, de modificaties en het onderhoud van de **invoedingsinstallatie** actueel te houden, voor zover deze relevant zijn om aan te tonen dat de **invoedingsinstallatie** voldoet aan de geldende wet- en regelgeving op het gebied van veiligheid.
- 2.4 De **invoeder** is voorts verplicht om aanpassingen aan de **invoedingsinstallatie**, van zodanige aard dat deze van betekenis kunnen zijn voor de veiligheid of het ongestoord functioneren van het **landelijk gastransportnet**, tijdig voorafgaand aan het uitvoeren hiervan aan de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** te melden.
- 2.5 Bij gerede twijfel of de **invoedingsinstallatie** voldoet aan de geldende wet- en regelgeving op het gebied van veiligheid, dient de **invoeder** zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval binnen vierentwintig uur op verzoek en naar genoegen van de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** te kunnen aantonen dat de invoedingsinstallatie wel voldoet, zo nodig onder verstrekking aan de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** van alle gegevens met betrekking tot de bouw, de modificaties en het onderhoud van de **invoedingsinstallatie**. Eventuele hieruit voortvloeiende kosten komen voor rekening van de **invoeder**, indien blijkt dat de **invoedingsinstallatie** inderdaad niet voldoet aan de daarvoor geldende wet- en regelgeving.
- 2.6 Wanneer de **invoeder** niet voldoet aan het bepaalde in 1.2.1, 2.4 en/of 2.5 heeft de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** de bevoegdheid om het **aansluitpunt** of de **aansluiting** af te sluiten. Deze maatregel zal niet eerder ongedaan worden gemaakt dan nadat de reden voor het treffen van deze maatregel is weggenomen en de kosten van de maatregel en van het ongedaan maken daarvan door de **invoeder** aan de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** zijn vergoed.
- 2.7 Indien de reden voor het afsluiten van het **aansluitpunt** of de **aansluiting** is weggenomen en is voldaan aan het bepaalde in 2.2, zal de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** het **aansluitpunt** of de **aansluiting** weer in gebruik stellen. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** kan aan het opnieuw in gebruik stellen nadere financiële en operationele voorwaarden verbinden.
- 2.8 De **invoeder** draagt er zorg voor dat de toegang tot de **invoedingsinstallatie**, alsmede tot het gebouw of deel van een gebouw waarin de **meet- en regelinrichting** is opgesteld, voor de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** is gewaarborgd, voorzover dit voor de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** noodzakelijk is ter waarborging van de veiligheid en/of doelmatige en betrouwbare werking van het **landelijk gastransportnet**. Hierbij zal de **netbeheerder** van het **landelijke gastransportnet** het veiligheidsbeleid van de **invoeder** in acht nemen.
- 2.9 **Druk- of flowregeling en drukbeveiliging**

Besluit

«Besluit»

- 2.9.1 De **invoedingsinstallatie** dient voorzien te zijn van een systeem om de flow te kunnen beheersen teneinde te kunnen voldoen aan de resultaten van de uitvoering van de procedures zoals beschreven in 4.2.2 en 4.2.3 van de Transportvoorwaarden Gas – LNB bij een druk die voldoet aan hetgeen bepaald is in 3.2.1.
- 2.9.2 De **invoedingsinstallatie** dient voorzien te zijn van een drukbeveiliging die voldoet aan de daarvoor geldende wet- en regelgeving. De instelling van deze drukbeveiliging wordt overeengekomen tussen de **invoeder** en de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** en dient te waarborgen dat de veiligheid en/of doelmatige en betrouwbare werking van het **landelijk gastransportnet** niet in gevaar wordt gebracht.
- 2.9.3 De drukbeveiliging dient te worden onderhouden en te worden getest in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** heeft het recht om deze tests bij te wonen. Om de veiligheid en/of doelmatige en betrouwbare werking van het **landelijk gastransportnet** te waarborgen is de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** gerechtigd een onderzoek uit te voeren naar het onderhoud en de tests van de drukbeveiliging.
- 2.9.4 Indien de veiligheid en/of de betrouwbare werking van het **landelijk gastransportnet** in gevaar wordt gebracht, heeft de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** uit voorzorg het recht op het onmiddellijk afsluiten van het **aansluitpunt** of de **aansluiting** die het gevaar veroorzaakt. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** stelt de **invoeder** daarvan onmiddellijk, en zo mogelijk voorafgaand, op de hoogte. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** informeert de **invoeder** over de reden van de afsluiting.

3 AANSLUITEN

3.1 Aanleg van het aansluitpunt

- 3.1.1 Het tot stand brengen van een **aansluitpunt** door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** vindt plaats op grond van de tussen de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** en de **invoeder** te sluiten overeenkomst. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** zal een eventuele weigering om het **aansluitpunt** tot stand te brengen binnen een redelijke termijn schriftelijk toelichten.
- 3.1.2 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** en de **invoeder** bepalen in onderling overleg de termijn waarbinnen het **aansluitpunt** zal worden gerealiseerd. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** en de **invoeder** zullen zich inspannen om zo spoedig mogelijk te beschikken over de vereiste vergunningen.
- 3.1.3 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** en de **invoeder** bepalen in onderling overleg de plaats waar het **aansluitpunt** zal worden gerealiseerd.

3.2 Leveringsdruk

- 3.2.1 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** treedt in overleg met de **invoeder** teneinde overeen te komen onder welke minimale en maximale druk het **gas** op het **overdrachtspunt** wordt ingevoerd. Onverminderd het bepaalde in 5.1.3 en 5.1.4 is het de verantwoordelijkheid van de **invoeder** de leveringsdruk zodanig in te stellen dat hij kan invoeden bij de heersende druk in het **landelijk gastransportnet** voor zover deze zich bevindt tussen de overeengekomen minimale en maximale druk en daarbij de flow zoals bedoeld in 2.9.1 kan beheersen.

Besluit «Besluit»

26/31

- 3.2.2 Indien door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** of door de **invoeder** wordt vastgesteld dat het **gas** op het **overdrachtpunt** niet beschikbaar wordt gesteld met een leveringsdruk binnen de bandbreedte conform artikel 3.2.1, zullen de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** en de **invoeder** elkaar daarover zo spoedig mogelijk informeren.
- 3.3.6 Indien de **invoeder** voorziet dat **gas** op het **overdrachtpunt** beschikbaar zal worden gesteld dat niet voldoet aan de afgesproken **gaskwaliteit** dan zal hij de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** daarover zo spoedig mogelijk informeren.
- 3.3.7 Indien **gas** op het **overdrachtpunt** beschikbaar wordt dan wel zal worden gesteld dat niet voldoet aan de (afgesproken) **gaskwaliteit**, zullen de **invoeder** en de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** elkaar daarover zo spoedig mogelijk informeren en die maatregelen nemen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht om de oorzaak weg te nemen en/of de gevolgen te beperken. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** zal de **invoeder** zo spoedig mogelijk informeren of het **gas** geheel of gedeeltelijk wordt geweigerd dan wel wordt geaccepteerd. Tot het moment dat de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** het **gas** dat niet voldoet aan de (afgesproken) **gaskwaliteit** accepteert, draagt de **invoeder** zorg voor de operationele en/of financiële gevolgen. Indien de veiligheid en/of doelmatige en betrouwbare werking van het **landelijk gastransportnet** in gevaar wordt gebracht, heeft de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** uit voorzorg het recht op het onmiddellijk afsluiten van het **aansluitpunt** of de **aansluiting**. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** stelt de **invoeder** daarvan onmiddellijk, en zo mogelijk voorafgaand, op de hoogte.
- 3.4 Het **overdrachtpunt** is ter plaatse van het fysieke verbindingspunt tussen enerzijds het **landelijk gastransportnet** en anderzijds de **invoedingsinstallatie**, waar het **gas** in het **landelijk gastransportnet** wordt ingevoerd; dit verbindingspunt ligt (gezien vanuit het **landelijk gastransportnet**) één meter na de isolatiemof van het **aansluitpunt** of de **aansluiting**, tenzij de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** en de desbetreffende **invoeder** anders zijn overeengekomen.
- #### 4 INVOEDEN, METEN EN REGELEN
- 4.1 De **invoeder** staat er voor in dat de invoeding van **gas** niet zodanig is dat de veiligheid en/of betrouwbare werking van het **landelijk gastransportnet** in gevaar wordt dan wel kan worden gebracht. De **invoeder** is verplicht om, indien een dergelijke situatie zich toch voordoet of dreigt voor te doen, de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet**, zo mogelijk tijdig voorafgaand aan die situatie, te informeren en de door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** ter zake gegeven aanwijzingen op te volgen.
- 4.2 Indien de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** vermoedt dat door toedoen van de **invoeder** de veiligheid en/of betrouwbare werking van het **landelijk gastransportnet** in gevaar wordt gebracht, zal de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** de **invoeder** daarvan onmiddellijk op de hoogte stellen. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** heeft uit voorzorg het recht op het onmiddellijk afsluiten van het **aansluitpunt** of de **aansluiting**.
- 4.3 De **meet- en regelinrichting** wordt aangelegd, beheerd en onderhouden door de **invoeder**, tenzij de **invoeder** en de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** anders overeenkomen.
- 4.4 De **invoeder** en de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** zullen een meethandboek opstellen. Dit meethandboek betreft zowel de comptabele als niet-comptabele metingen en bevat een

Besluit «Besluit»

27/31

omschrijving van de opgestelde apparatuur, de berekeningsmethodes, de afhandeling van geconstateerde fouten, de aan de apparatuur te stellen nauwkeurigheidseisen en de methodes en criteria om de kwaliteit van de metingen te waarborgen, evenals de voor het veilig, doelmatig en betrouwbaar functioneren van het **landelijk gastransportnet** benodigde informatievoorziening. De gebruikte methodes en procedures zullen in overeenstemming zijn met relevante (internationale) standaarden. Bij het verschijnen van een nieuwe versie van een standaard zullen de **invoeder** en de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** in overleg bepalen of, en zo ja wanneer deze in de **meet- en regelinrichting** zal worden toegepast.

- 4.5 Het comptabele meetsysteem voldoet aan de volgende specificaties:
meetonzekerheid in hoeveelheid energie op maandbasis	< 0,75%	
meetonzekerheid in hoeveelheid energie per uur		< 2 %
beschikbaarheid data per uur (gemiddelde op jaarbasis)	≥ 99%	
maximale storingsduur meting en/of data acquisitie		2 uur
- De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** en de **invoeder** kunnen afwijkende specificaties overeenkomen.
- 4.6 De lokale data acquisitiesystemen van het comptabele meetsysteem dienen op afstand door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** uitleesbaar te zijn met een frequentie van minimaal eenmaal per 5 minuten ten behoeve van near-real-time informatievoorziening.
- 4.7 Indien de **invoeder** het meetsysteem beheert, dienen de comptabele meetwaarden op uurbasis door de **invoeder** uiterlijk op de vierde **werkdag** van de maand volgend op de maand waarop de meetwaarden van toepassing zijn, aangeleverd te worden aan de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet**.
- 4.8 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** is gerechtigd tot het aanleggen, instandhouden en gebruiken van de door haar (voor de uitvoering van haar taken als **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet**) benodigde telecommunicatie-infrastructuur en/of datalijnen, verbonden aan de **meet- en regelinrichting**. Hierbij zal de **netbeheerder** van het **landelijke gastransportnet** het veiligheidsbeleid van de **invoeder** in acht nemen.
- 4.9 De **invoeder** en de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** hebben toegang tot alle aan de meting gerelateerde informatie. De partij die de **meet- en regelinrichting** beheert zal de andere partij in de gelegenheid stellen de uit te voeren test- en calibratiewerkzaamheden bij te wonen en de resultaten hiervan overleggen.
- 4.10 De **invoeder** zal er voor zorgen dat de hoeveelheid in te voeden **gas** structureel en/of planmatig ligt in het capaciteitsgebied tussen de minimum meetcapaciteit en de maximum meetcapaciteit. De **invoeder** zal zodanig invoeden dat een goede inzet van de **meetinrichting** wordt gewaarborgd. De **invoeder** is verplicht om de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet**, indien de **invoeder** hieraan niet voldoet dan wel zal kunnen voldoen, te informeren en de door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** ter zake gegeven aanwijzingen op te volgen. Voorts is de **invoeder** verplicht, indien en voor zover hij structureel en/of planmatig de overeengekomen minimum meetcapaciteit onderschrijdt dan wel de maximale meetcapaciteit overschrijdt, met de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** in overleg te treden over een lagere minimum dan wel hogere maximum meetcapaciteit. Een gewijzigde meetcapaciteit wordt door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** en de **invoeder** vastgelegd.
- 4.11 Indien een partij gegronde redenen heeft om aan te nemen dat de **meetinrichting** niet correct

Besluit

«Besluit»

functioneert of een afwijking vertoont, zal de beheerder van de **meetinrichting** deze controleren en zo nodig handelend optreden (justeren). De kosten hiervan komen voor rekening van de partij die de **meetinrichting** beheert, tenzij een eventueel geconstateerde onnauwkeurigheid de toegestane afwijkingen, zoals gedefinieerd in het meethandboek, niet overschrijdt, in welk geval de kosten voor rekening van de partij komen die om de controle heeft verzocht.

5 SAMENWERKING

5.1 Werkzaamheden

- 5.1.1 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** en de **invoeder** zullen te allen tijde voldoende informatie uitwisselen en maatregelen nemen, opdat de werkzaamheden aan en de in- en uitbedrijfname van (onderdelen van) het **aansluitpunt** of de **aansluiting**, de **invoedingsinstallatie** en/of het **landelijk gastransportnet** en/of de daarmee verband houdende telecommunicatievoorzieningen zodanig worden gecoördineerd dat eventuele verstoring van de reguliere invoeding van **gas** of de onderlinge informatievoorziening tot een minimum wordt beperkt.
- 5.1.2 Waar redelijkerwijs noodzakelijk in verband met de veiligheid, doelmatigheid en/of betrouwbaarheid van het **landelijk gastransportnet**, zullen de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** en de **invoeder** voor werkzaamheden aan het **aansluitpunt** of de **aansluiting**, de **invoedingsinstallatie** of het **landelijk gastransportnet**, die gedurende een bepaalde periode een zekere invoeding of invoedingpatroon op het **aansluitpunt** of de **aansluiting** vereisen, met elkaar en met andere **netgebruikers** samenwerken teneinde gedurende deze periode een dergelijke invoeding of invoedingpatroon te realiseren.
- 5.1.3 Indien een **invoeder** voornemens is om, buiten het geval van storing of calamiteiten, werkzaamheden te verrichten die kunnen leiden tot onderbreking, vermeerdering of vermindering van de invoeding van **gas** dan wel tot verandering van de condities waaronder het **gas** wordt ingevoerd, zal de **invoeder** de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** informeren over het tijdstip en de tijdsduur van de onderbreking respectievelijk de vermeerdering of vermindering van de invoeding van **gas** dan wel de verandering van de condities waaronder het **gas** wordt ingevoerd. De **invoeder** zal bij planning en uitvoering van deze werkzaamheden zoveel als redelijkerwijs mogelijk rekening houden met de belangen van de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet**.
- 5.1.4 Indien de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** voornemens is om, buiten het geval van storing of calamiteiten, werkzaamheden te verrichten die kunnen leiden tot onderbreking, vermeerdering of vermindering van de invoeding van **gas** dan wel tot verandering van de condities waaronder het **gas** wordt ingevoerd, zullen deze werkzaamheden niet eerder worden uitgevoerd dan nadat over het tijdstip en de tijdsduur van de onderbreking respectievelijk de vermeerdering of vermindering van de invoeding van **gas** dan wel de verandering van de condities waaronder het **gas** wordt ingevoerd, overeenstemming tussen de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** en de **invoeder** is bereikt. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** zal bij planning en uitvoering van deze werkzaamheden zoveel als redelijkerwijs mogelijk rekening houden met de belangen van de **invoeder**.
- 5.1.5 Indien een calamiteit of storing het **aansluitpunt** of de **aansluiting**, de **invoedingsinstallatie** en/of de veiligheid, doelmatigheid en/of betrouwbaarheid van het **landelijk gastransportnet** bedreigt, kan de **invoeder** de noodzakelijke werkzaamheden aan de **invoedingsinstallatie** onverwijld en zonder voorafgaand overleg met de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** of met derden uitvoeren.

Besluit

«Besluit»

De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** en de **invoeder** zullen in dat geval zoveel als redelijkerwijs mogelijk contact met elkaar onderhouden en samenwerken om de calamiteit of storing dan wel de gevolgen daarvan op te heffen.

5.1.6 De **invoeder** en de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** zijn bevoegd om zonder voorafgaande mededeling aan elkaar of aan andere betrokkenen het **aansluitpunt** of de **aansluiting** af te sluiten indien dit vereist is wegens direct gevaar voor personen. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** en de **invoeder** stellen elkaar daarvan onmiddellijk op de hoogte.

5.1.7 De **invoeder** respectievelijk de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** zal noch door middel van het **aansluitpunt** of de **aansluiting** en/of de **invoedingsinstallatie** respectievelijk het **landelijk gastransportnet** noch anderszins hinder of schade veroorzaken voor het **landelijk gastransportnet** respectievelijk het **aansluitpunt** of de **aansluiting** en/of de **invoedingsinstallatie**. De **invoeder** en de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** zullen het **aansluitpunt** of de **aansluiting** niet gebruiken voor aarding van elektrische installaties, toestellen, bliksemafleiders en dergelijke, dan wel voor enig ander doel dan onder deze Invoedvoorwaarden Gas - LNB uitdrukkelijk is toegestaan.

5.2 Communicatie

5.2.1 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** en de **invoeder** zullen elkaar de nodige medewerking verlenen bij de toepassing en de uitvoering van het bepaalde in deze Invoedvoorwaarden Gas - LNB en de controle op de naleving daarvan. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** en de **invoeder** zijn in het bijzonder verplicht elkaar zo spoedig mogelijk op de hoogte te stellen van alle gegevens, voorvallen en wijzigingen in omstandigheden of in de feitelijke situatie die voor de uitvoering van deze Invoedvoorwaarden Gas - LNB van belang (kunnen) zijn.

5.2.2 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** en de **invoeder** zijn, onder meer om hetgeen omschreven in 5.2.1 na te kunnen komen, vierentwintig uur per dag en elke dag van het jaar telefonisch dan wel via enig ander overeengekomen communicatiesysteem bereikbaar en in staat om zo nodig handelend op te treden. Alle relevante adres- en communicatiegegevens worden vastgelegd. Indien deze gegevens wijzigen, dienen de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** en de **invoeder** elkaar hierover zo spoedig mogelijk doch uiterlijk tien werkdagen voorafgaand aan wijziging van de gegevens schriftelijk te informeren op het vastgelegde adres.

5.2.3 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** en de **invoeder** zullen zich voldoende inspannen te blijven beschikken over de benodigde vergunningen en elkaar over de wijzigingen in die vergunningen en de voorwaarden waaronder zij zijn afgegeven, te informeren.

5.2.4 Voor zover in het **landelijk gastransportnet** operationele maatregelen vereist zijn om het **gas** veilig, doelmatig en betrouwbaar te transporteren, kan de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** met de **invoeder** operationele voorwaarden overeenkomen, die het benodigde communicatieproces over de afstemming van geplande in te voeden en te transporteren hoeveelheden **gas** vastleggen. Het overeen te komen communicatieproces zal zo mogelijk gelijkvormig zijn met internationale aanbevelingen hieromtrent.

5.3 De **invoeder** verstrekt jaarlijks op verzoek van de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** voor elk **aansluitpunt** of elke **aansluiting** informatie over de te verwachten capaciteit waarmee **gas** zal worden ingevoerd in ten minste de komende vijf jaren. De **invoeder** zal aan de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet**, indien de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** hierom verzoekt, nadere (achtergrond)informatie verstrekken over de door hem verstrekte gegevens. De

Besluit

«Besluit»

invoeder staat er voor in dat de door hem verstrekte opgaven op zorgvuldige wijze tot stand zijn gekomen en een zo goed mogelijke schatting geven van de toekomstige in te voeden capaciteit.

5.4 **Compensatie bij ernstige storingen**

5.4.1 De **invoeder** heeft recht op een financiële compensatie bij storingen die voor een periode langer dan 4 uren tot een onderbreking van het transport van **gas** leiden, met uitzondering van voorziene onderbrekingen.

5.4.2 De in 5.4.1 genoemde termijn van 4 uren vangt voor alle door de onderbreking getroffen **invoeders** aan op het moment dat de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** de eerste melding van een onderbreking van een **invoeder** ontvangt of, indien dat eerder is, op het moment van vaststelling van de onderbreking door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet**.

5.4.3 De in 5.4.1 genoemde financiële compensatie bedraagt voor de invoeder € 910,- bij een onderbreking van 4 uur tot 8 uur, vermeerderd met € 500,- voor elke volgende aaneengesloten periode van 4 uur. De uitbetaling dient binnen drie maanden te geschieden.

6 **SLOTBEPALING**

Deze voorwaarden worden aangehaald als "Invoedvoorwaarden Gas - LNB".

Besluit
«Besluit»

Artikel II

De Begrippenlijst Gas wordt gewijzigd als volgt:

1. In de omschrijving van het begrip invoeder komt het woord 'regionaal' te vervallen.
2. Het begrip invoedingsinstallatie komt te luiden als volgt:
invoedingsinstallatie: een installatie waarmee gas in een gastransportnet kan worden ingebracht.

Artikel III

De Aansluitvoorwaarden Gas – LNB worden gewijzigd als volgt:

In artikel 1.1.1 wordt 'de netbeheerder van het landelijk gastransportnet en aangeslotene' vervangen door: de netbeheerder van het landelijk gastransportnet en een direct aangeslotene en 'de gasinstallatie van aangeslotene' door: de gasinstallatie van de direct aangeslotene.